

V Bruseli 6. 4. 2020
COM(2020) 134 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

**o uplatňovaní nariadenia (EÚ) č. 1219/2012, ktorým sa ustanovujú prechodné opatrenia
pre bilaterálne investičné dohody medzi členskými štátmi a tretími krajinami**

1. Úvod

Po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy 1. decembra 2009 Únia získala výlučnú právomoc v oblasti priamych zahraničných investícií. Členské štáty dovtedy v priebehu niekoľkých desaťročí prerokovali a uzatvorili významný počet bilaterálnych investičných dohôd s tretími krajinami, ktoré sa týkajú ustanovení o ochrane investícií pri priamych zahraničných investíciách. Aj keď tieto dohody zostali v platnosti podľa medzinárodného práva verejného, považovalo sa za potrebné objasniť ich vzťah k právu a politike Únie a poskytnúť právnu istotu. Považovalo sa za vhodné ponechať takéto dohody v platnosti, až kým nebudú postupne nahradené investičnými dohodami Únie. Bolo takisto potrebné stanoviť príslušné postupy a podmienky, za ktorých by členské štáty boli oprávnené uzatvárať nové dohody alebo zmeniť existujúce dohody s tretími krajinami.

V tejto súvislosti Európsky parlament a Rada prijali nariadenie (EÚ) č. 1219/2012, ktorým sa ustanovujú prechodné opatrenia pre bilaterálne investičné dohody medzi členskými štátmi a tretími krajinami¹. Nariadenie nadobudlo účinnosť 9. januára 2013.

Ako sa uvádza v článku 15 nariadenia, v tejto správe Komisie Európskemu parlamentu a Rade sa poskytuje opis nariadenia a jeho vykonávania v období od 9. januára 2013 do 31. decembra 2019. V súlade s článkom 15 správa obsahuje aj prehľad oznámení prijatých od členských štátov a oprávnení udelených Komisiou. V súlade s článkom 15 ods. 2 sa správa venuje aj otázke, či je naďalej potrebné uplatňovať mechanizmus oprávnenia stanovený v kapitole III nariadenia.

V súlade so svojím záväzkom zabezpečiť vysokú úroveň transparentnosti obchodnej a investičnej politiky EÚ Komisia 18. februára 2020 oznámila svoj zámer začať zverejňovať všetky vykonávacie rozhodnutia Komisie o oprávneniach uzatvoriť bilaterálne investičné dohody, ktoré udelila členským štátom. Rozhodnutia sa uverejňujú na webovom sídle GR pre obchod. Európsky parlament a Rada boli už predtým pravidelne informovaní prostredníctvom správ Komisie o oprávneniach udelených členským štátom.

2. Opis nariadenia

Dohody zachované v predchádzajúcom stave

V nariadení sa objasňuje právny status bilaterálnych investičných dohôd podpísaných členskými štátmi *pred* nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy alebo pred dátumom ich prístúpenia k EÚ stanovením mechanizmu (pozri kapitolu II články 2 až 6), na základe ktorého členské štáty oznámia všetky dohody, ktorých platnosť si želajú zachovať (alebo ktorých nadobudnutie platnosti si želajú povoliť). Tento proces sa označuje aj ako „zachovanie v predchádzajúcom stave.“ V nariadení sa upravuje postupné nahrádzanie bilaterálnych investičných dohôd dohodami na úrovni Únie a ďalej sa stanovuje, že bilaterálne dohody možno zachovať až do nadobudnutia platnosti dohody medzi Úniou a tou istou treťou krajinou.

Podmienky oprávnenia rokovať o nových dohodách, podpísania a uzavretia nových dohôd

¹ Ú. v. EÚ L 351, 20.12.2012, s. 40.

V článkoch 7 až 11 sa stanovuje postup a podmienky, za ktorých možno členské štáty oprávniť začať rokovania s treťou krajinou s cieľom zmeniť existujúcu alebo uzatvoriť novú bilaterálnu investičnú dohodu a podpísať a uzatvoriť takúto dohodu. V článku 12 sa stanovujú opatrenia, ktoré členské štáty oprávňujú uzatvoriť alebo zachovať v platnosti bilaterálne investičné dohody, ktoré boli podpísané *po* nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy a *pred* nadobudnutím účinnosti nariadenia (t. j. medzi 1. decembrom 2009 a 9. januárom 2013).

Oprávnenie nemožno udeliť, ak už prebieha rokovanie o investíciách na úrovni EÚ s tou istou treťou krajinou alebo ak Komisia predložila (alebo sa rozhodla predložiť) odporúčanie na začatie takéhoto rokovania. Ďalšie podmienky, ktoré musia byť dodržané, aby Komisia udelila členskému štátu oprávnenie na začatie rokovaní s treťou krajinou, sú tieto: dohoda je zlučiteľná s právom Únie a rozdelením právomocí medzi Úniou a členskými štátmi; dohoda je v súlade so zásadami a cieľmi vonkajšej činnosti Únie a nepredstavuje závažnú prekážku rokovaniu alebo uzatváraniu bilaterálnych investičných dohôd medzi tretími krajinami a Úniou.

Komisia udeľuje svoje rozhodnutia o oprávnení v súlade s konzultačným postupom. Na začatie rokovaní (postup podľa článku 9), ako aj na podpísanie a uzavretie bilaterálnych investičných dohôd (postup podľa článku 11) zo strany členských štátov sú potrebné vykonávacie rozhodnutia Komisie.

Správanie členských štátov podľa bilaterálnych investičných dohôd

V článku 13 nariadenia sa stanovujú opatrenia na spoluprácu Komisie s členskými štátmi v súvislosti s uplatňovaním bilaterálnych investičných dohôd, a to vrátane mechanizmov urovnávania sporov. Od členských štátov sa vyžaduje, aby Komisiu informovali a spolupracovali s ňou v prípade, že od investora alebo tretej krajiny dostanú žiadosť o konzultáciu alebo oznámenie o nároku podľa bilaterálnej investičnej dohody, na ktorú sa vzťahuje nariadenie, alebo v prípade, že chcú aktivovať konanie o urovaní sporu proti tretej krajine.

3. Vykonávanie nariadenia

3.1 *Dohody zachované v predchádzajúcom stave uzatvorené pred podpisom Lisabonskej zmluvy*

Po nadobudnutí účinnosti uvedeného nariadenia členské štáty oznámili 1 360 dohôd uzatvorených pred podpisom Lisabonskej zmluvy, ktorých platnosť chcú zachovať alebo ktorých nadobudnutie platnosti chcú povoliť. Zoznam bilaterálnych investičných dohôd zachovaných v predchádzajúcom stave bol uverejnený v *Úradnom vestníku* 8. mája 2013.² Tento zoznam sa aktualizuje prostredníctvom pravidelných zverejnení.³

Zo zoznamu vyplýva, že členské štáty uzatvárali bilaterálne investičné dohody počas niekoľkých desaťročí. Zo zoznamu takisto vyplýva, že počet dohôd uzavretých jednotlivými

² Ú. v. EÚ C 131. Treba poznamenať, že v zverejnenom zozname sa ešte nezohľadnilo pristúpenie Chorvátska k EÚ (ktoré sa uskutočnilo 1. júla 2013). Uvedený počet 1 360 bilaterálnych investičných dohôd zachovaných v pôvodnom stave je však založený na všetkých oznámeniach podľa článku 2 prijatých od členských štátov (vrátane oznámení, ktoré Chorvátsko predložilo po pristúpení).

³ Najnovší zoznam bilaterálnych investičných dohôd bol uverejnený 13. júna 2019 (Ú. v. EÚ C 198). Uvádzajú sa v ňom nové dohody uzavreté od roku 2013, ako aj dohody, ktorých platnosť uplynula, bola ukončená alebo sa od roku 2013 neobnovila. Súčasný počet predstavuje 1 286 dohôd.

členskými štátmi sa značne líši: členské štáty s najväčším počtom uzatvorených dohôd v roku 2013 boli Nemecko (123), Taliansko (113), Francúzsko (93), Spojené kráľovstvo (93), Holandsko (86), Belgicko a Luxembursko (81) a Španielsko (63).

Geografické rozdelenie dohôd je podobne rôznorodé a nedá sa zistiť žiadny všeobecný vzorec. Niektoré členské štáty sú hlavnými vývozcami kapitálu, a preto bilaterálne investičné dohody s tretími krajinami vo viacerých častiach sveta uzatvárali už od šesťdesiatych rokov minulého storočia. Členské štáty v strednej a východnej Európe uzatvárali bilaterálne investičné dohody v období politického a hospodárskeho prechodu v 80. a 90. rokoch, a to najmä s krajinami OECD (napr. Austrália, Kanada, Nórsko, Švajčiarsko a USA). Mnoho členských štátov uzatvorilo bilaterálne investičné dohody aj s rozličnými krajinami bývalého Sovietskeho zväzu (vrátane Kazachstanu, Ruska a Ukrajiny) a s krajinami západného Balkánu. Takmer všetky členské štáty uzatvorili bilaterálne investičné dohody s Čínou a Kóreou. Značný počet dohôd bol uzatvorený aj s krajinami južného Stredomoria (napr. Alžírsko, Egypt, Maroko, Tunisko), s Tureckom, niekoľkými krajinami Latinskej Ameriky (napr. Argentína, Čile, Paraguaj a Peru) a s niektorými štátmi Perzského zálivu (Irán, Kuvajt, Katar, Spojené arabské emiráty a Saudská Arábia), ako aj s rôznymi ázijskými krajinami (India, Indonézia) a africkými krajinami (ako Angola, Nigéria a Južná Afrika).

Z dôvodov transparentnosti a v súlade s článkom 4 kapitoly II nariadenia Komisia každoročne uverejňuje aktualizovaný a konsolidovaný zoznam⁴ všetkých bilaterálnych investičných dohôd, ktoré členské štáty podpísali a uzavreli.

3.2 Oznámené žiadosti a udelené oprávnenia

Žiadosti o oprávnenie na začatie formálnych rokovaní (článok 9)

V rokoch 2013 až 2019 Komisia:

- dostala spolu 304 žiadostí o oprávnenie na začatie formálnych rokovaní o nových bilaterálnych investičných dohodách alebo zmenách existujúcich dohôd,
- udelila 241 oprávnení, z čoho sa 164 týkalo nových dohôd a 77 zmien existujúcich dohôd,
- zamietla šesť žiadostí z dôvodu, že sa týkali dohôd s tretími krajinami, pri ktorých už prebiehali investičné rokovania na úrovni EÚ,
- počas konania o oprávnení členské štáty stiahli 22 oznámení.

K 31. decembru 2019:

- prebiehalo 27 konaní o oprávnení, keďže Komisia požiadala členské štáty, aby poskytli dodatočné informácie o dohodách, pri ktorých žiadajú oprávnenie,
- rozhodovací proces sa týkal ôsmich žiadostí o oprávnenie.

⁴ Počas vykazovaného obdobia boli príslušné ročné zoznamy uverejnené 5. júna 2014 (Ú. v. EÚ C 169), 24. apríla 2015 (Ú. v. EÚ C 135), 27. apríla 2016 (Ú. v. EÚ C 149), 11. mája 2017 (Ú. v. EÚ C 147) a 27. apríla 2018 (Ú. v. EÚ C 149).

Žiadosti o oprávnenie na uzavretie novej dohody alebo na zmenu (článok 11)

V rokoch 2013 až 2019:

- členské štáty oznámili spolu 76 žiadostí o oprávnenie na podpísanie a uzavretie novovyrokovanej dohody alebo na zmenu existujúcej dohody,
- Komisia udelila celkovo 48 oprávnení podľa článku 11, pričom 24 oprávnení sa týkalo nových dohôd a 24 zmien dohôd. Počas konania o oprávnení členské štáty stiahli tri žiadosti.

K 31. decembru 2019 prebiehalo 25 konaní o oprávnení, keďže Komisia požiadala členské štáty, aby poskytli dodatočné informácie o dohodách, pre ktoré žiadajú oprávnenie.

Žiadosti o oprávnenie dohôd podpísaných v období medzi nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy a nadobudnutím účinnosti nariadenia (článok 12)

- Ako sa stanovuje v článku 12, členské štáty oznámili 62 žiadostí o oprávnenie dohôd podpísaných medzi 1. decembrom 2009 a 9. januárom 2013.
- Komisia udelila 33 oprávnení podľa článku 12, z ktorých 16 sa týkalo nových dohôd a 17 protokolov, ktorými sa menia existujúce dohody.

K 31. decembru 2019 ešte prebiehalo zvyšných 29 konaní o oprávnení, keďže Komisia požiadala členské štáty, aby poskytli dodatočné informácie.

Vývoj počtu udelených oprávnení

V tejto tabuľke sa uvádza vývoj počtu oprávnení udelených podľa článkov 9, 11 a 12 za vykazované obdobie 2013 – 2019:

Oprávnenia <u>udelené</u> podľa článkov 9, 11 a 12 (2013 – 2019)								
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Spolu
Článok 9 – oprávnenia na <u>rokovanie</u>:								
Nové bilaterálne investičné dohody ⁵	44	49	1	8	49	2	11	164
Zmeny	28	13	-	5	23	-	8	77
Spolu	72	62	1	13	72	2	19	241
Oprávnenia <u>udelené</u> podľa článkov 9, 11 a 12 (2013 – 2019)								
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Spolu
Článok 11 – oprávnenia na								

⁵ Skratkou BID sa označujú „bilaterálne investičné dohody“.

uzatvorenie:								
Nové BID	8	5	1	3	3	2	2	24
Zmeny	7	10	4	-	-	1	2	24
Spolu	15	15	5	3	3	3	4	48
Článok 12 – oprávnenia:								
Nové BID	15	1	-	-	-	-	-	16
Zmeny:	17	-	-	-	-	-	-	17
Spolu	32	1	-	-	-	-	-	33
Celkový počet oprávnení podľa článkov 9, 11 a 12								322

Ako sa uvádza v tabuľke, počas prvých dvoch rokov vykonávania nariadenia, teda rokov 2013 a 2014, členské štáty predložili veľké množstvo žiadostí o oprávnenie a Komisia udelila veľa oprávnení, a to najmä na začatie nových rokovaní (článok 9). V roku 2015 však bolo udelených len veľmi málo oprávnení. Toto obdobie sa časovo zhodovalo s politickými diskusiami a vývojom v EÚ vo vzťahu k reforme prístupu k investičnej politike. Počas tohto obdobia bola väčšina konaní o oprávnení pozastavená. Počet žiadostí o oprávnenie opäť vzrástol v nasledujúcich rokoch, aj keď s výrazným poklesom v roku 2018. Relatívne vysoký počet oprávnení v rokoch 2017 a 2019 je čiastočne spôsobený tým, že niektoré členské štáty žiadajú o oprávnenie na začatie viacerých rokovaní s rôznymi tretími krajinami.⁶

Treba zdôrazniť pomerne malý počet 48 oprávnení na podpísanie a *uzavretie* investičných dohôd podľa článku 11 (z toho 24 nových dohôd a 24 zmien existujúcich dohôd) počas siedmich rokov vykonávania nariadenia. Väčšina rokovaní, ktoré boli oprávnené podľa nariadenia, sa teda v skutočnosti ešte neukončila. Čísla naznačujú, že investičné rokovania a ich uzatváranie sú zdĺhavé procesy: zatiaľ sa podpísalo len 40 ďalších bilaterálnych investičných dohôd v zmysle nariadenia (z toho 16 na základe osobitného postupu podľa článku 12).

Väčšina žiadostí o oprávnenie podľa nariadenia pochádzala z Českej republiky, Litvy, Maďarska, Malt, Portugalska, Rumunska, Slovenskej republiky, Španielska a Talianska. Pokiaľ ide o tretie krajiny, pre ktoré bolo prijatých 442 oznámení o nových bilaterálnych investičných dohodách podľa článkov 9, 11 a 12, situácia je zmiešaná a nemožno extrapolovať žiadne konkrétne geografické trendy.⁷ Medzi tretie krajiny s najvyšším počtom oznámení zo strany členských štátov patria okrem iných Irán, Kazachstan, Nigéria, Saudská Arábia, Katar a Spojené arabské emiráty.

⁶ Španielsko pre 22 zmien a Slovenská republika pre 34 bilaterálnych investičných dohôd v roku 2017, Holandsko pre 8 zmien a dve bilaterálne investičné dohody v roku 2019.

⁷ Zohľadňujúc všetky žiadosti o oprávnenie prijaté podľa článkov 9, 11 a 12 tretie krajiny dostali najviac päť žiadostí o rokovanie zo strany členských štátov.

S cieľom zabezpečiť súlad medzi bilaterálnymi investičnými dohodami a investičnou politikou EÚ musia povolené bilaterálne investičné dohody alebo zmeny existujúcich dohôd obsahovať kľúčové prvky a normy reformovaného prístupu EÚ. V tejto súvislosti je dôležité poznamenať, že počas sedemročného obdobia vykonávania nariadenia došlo k zásadnej reforme a vývoju politiky EÚ v oblasti ochrany investícií. V roku 2015 Komisia v nadväznosti na diskusie o Transatlantickom obchodnom a investičnom partnerstve (TTIP) predstavila svoju reformovanú normu pre všetky následné rokovania o ochrane investícií EÚ.

EÚ odvtedy podnikla iniciatívy na bilaterálnej aj multilaterálnej úrovni s cieľom reformovať systém urovnávania sporov medzi investorom a štátom. EÚ vo svojich bilaterálnych investičných dohodách s tretími krajinami nahradila tradičnú *ad hoc* arbitráž medzi investormi a štátmi trvalejším modelom urovnávania sporov inšpirovaným existujúcimi medzinárodnými súdmi, t. j. systémom investičných súdov. Súdny v rámci systému investičných súdov sa skladajú z rozhodcov vymenovaných stranami dohody na dobu určitú a podliehajú najvyšším štandardom spôsobilosti, nezávislosti a nestrannosti. Konania systému investičných súdov zároveň podliehajú vysokým požiadavkám na transparentnosť vrátane zverejňovania dokumentácie k sporu a umožnenia intervencie tretích strán.

Treba však poznamenať, že systémy investičných súdov zriadené podľa dohôd EÚ majú byť len prechodné a mali by sa nahradiť mechanizmom mnohostranného urovnávania investičných sporov po tom, ako tento mechanizmus nadobudne účinnosť. EÚ v súčasnosti na multilaterálnej úrovni Komisie OSN pre medzinárodné obchodné právo („UNCITRAL“)⁸ realizuje projekt vytvorenia mnohostranného investičného tribunálu a odvolacieho mechanizmu, ktorý by sa vzťahoval na budúce a existujúce bilaterálne investičné dohody, a to aj tie, ktoré platia medzi členskými štátmi EÚ a tretími krajinami.

V súčasnosti sa reformovaný prístup EÚ v oblasti ochrany investícií a urovnávania investičných sporov v čo najväčšej možnej miere odráža v rozhodnutiach Komisie, ktorými sa povoľuje uzavretie nových bilaterálnych investičných dohôd členských štátov s tretími krajinami. Pokiaľ ide o normy ochrany investícií, zahŕňa: potvrdenie práva na reguláciu; jasné určenie zásady spravodlivého a rovnocenného zaobchádzania; jasné vymedzenie priameho a nepriameho vyvlastnenia; zákaz podpory investícií zavedením voľnejších alebo miernejších vnútroštátnych právnych predpisov a štandardov v oblasti životného prostredia alebo pracovného práva alebo tým, že takéto právne predpisy a štandardy nie sú účinne presadzované; a odkaz na ľudské práva, trvalo udržateľný rozvoj a podporu medzinárodne uznávaných štandardov týkajúcich sa sociálnej zodpovednosti podnikov, ako sú usmernenia OECD pre nadnárodné podniky a hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv.

Pokiaľ ide o urovnávanie investičných sporov, zahŕňa: kódex správania členov súdu; pravidlá transparentnosti; záväzky predložiť spory budúcemu mnohostrannému investičnému tribunálu a odvolaciemu mechanizmu a ustanovenia o rozhodnom práve, ktoré zabezpečujú zachovanie autonómie právneho poriadku EÚ. Pokiaľ ide o sledovaný cieľ nahradiť bilaterálne ustanovenia členských štátov o urovnávaní sporov medzi investorom a štátom mnohostranným investičným tribunálom a odvolacím mechanizmom a so zreteľom na možné dôsledky z hľadiska zdrojov, ktoré by mohli vzniknúť, ak by sa v jednotlivých bilaterálnych investičných dohodách členských štátov zaviedli odlišné systémy investičných súdov, Komisia zatiaľ od členských štátov EÚ nepožaduje, aby vo svojich bilaterálnych investičných dohodách zaviedli systémy investičných súdov. Cieľ zriadenia mnohostranného investičného tribunálu a odvolacieho mechanizmu sa sleduje skôr prostredníctvom záväzkov členských

⁸ https://uncitral.un.org/en/working_groups/3/investor-state.

štátov, aby so zmluvnými partnermi vyrokovali, že v budúcnosti sa bude používať mnohostranný investičný tribunál a odvolací mechanizmus.

Členské štáty musia takisto zabezpečiť, aby nové alebo revidované bilaterálne investičné dohody boli zlučiteľné s právom EÚ (článok 9 ods. 2) a aby žiadne z ustanovení nebránilo členským štátom plniť si povinnosti vyplývajúce z členstva v Európskej únii.⁹ Komisia na tento účel odporúča začleniť doložku o „organizácii regionálnej hospodárskej integrácie“ (REIO).

Podľa článku 13 nariadenia má Komisia možnosť intervenovať v prípadoch, keď členské štáty konajú ako odporcovia. Spomedzi sporov, ktoré členské štáty oznámili podľa článku 13, Komisia doteraz intervenovala alebo sa snažila intervenovať v troch prípadoch: prvý sa týkal otázok štátnej pomoci, druhý sa týkal jednotného mechanizmu riešenia krízových situácií v EÚ a tretí sa týkal vykonávania rámca energetickej politiky EÚ členským štátom. Vzhľadom na prepojenia týchto prípadov so zavedenými politikami EÚ je cieľom intervencie Komisie objasniť právny rámec a postupy EÚ v súvislosti so skutkovými okolnosťami sporu. V inom prípade Komisia oprávnila členský štát začať konanie na urovanie sporu proti tretej krajine, hoci daný členský štát prípad nakoniec ďalej neriešil.

4. Preskúmanie potreby ďalšieho uplatňovania kapitoly III nariadenia

Celkový cieľ nariadenia, ktorým sa stanovujú potrebné prechodné opatrenia pre bilaterálne investičné dohody členských štátov dovtedy, kým nebudú postupne nahradené investičnými dohodami na úrovni Únie, je naďalej relevantný.

Od nadobudnutia účinnosti nariadenia Únia uzavrela rokovania o štyroch dohodách týkajúcich sa ochrany investícií, a to s Kanadou, Mexikom, Singapurom a Vietnamom. Žiadne z ustanovení o ochrane investícií zatiaľ nenadobudlo účinnosť¹⁰. Po nadobudnutí platnosti tieto štyri dohody nahradia spolu 57 investičných dohôd uzavretých členskými štátmi. V súčasnosti prebiehajú investičné rokovania na úrovni EÚ aj s niekoľkými tretími krajinami, ako je Čína, Čile, Indonézia, Japonsko a Tunisko.¹¹

Vzhľadom na požiadavku členských štátov uzatvárať nové alebo meniť existujúce investičné dohody a vzhľadom na to, že ich nahradenie investičnými dohodami EÚ bude nejaký čas trvať, je potrebné pokračovať v uplatňovaní prechodných opatrení stanovených v nariadení (EÚ) č. 1219/2012. Potvrďuje to skutočnosť, že počas obdobia, za ktoré sa správa podáva, Komisia priebežne, hoci s určitými výkyvmi, dostávala žiadosti od členských štátov o bilaterálne investičné dohody. Niektoré členské štáty predložili značné množstvo žiadostí podľa kapitoly III a geografická rozmanitosť v sieti tretích krajín naznačuje, že bilaterálne investičné dohody sa považujú za užitočný nástroj, ktorým členské štáty presadzujú hospodárske príležitosti a osobitné záujmy a priority v prípadoch, v ktorých existuje len obmedzený záujem Únie.

⁹ Bilaterálne investičné dohody medzi členskými štátmi a krajinami, ktoré sú kandidátmi na pristúpenie k EÚ, sú povolené pod podmienkou, že v prípade možného pristúpenia budú okamžite ukončené. Vyplýva to z rozsudku vo veci Achmea (C-284/16).

¹⁰ CETA a dohoda o ochrane investícií so Singapurom sú stále v procese ratifikácie členskými štátmi. Európsky parlament 12. februára 2020 vyjadril súhlas s dohodou o ochrane investícií medzi EÚ a Vietnamom a táto dohoda je stále predmetom ratifikácie členskými štátmi. Znenie modernizovanej dohody o pridružení medzi EÚ a Mexikom sa finalizuje.

¹¹ Úplný zoznam nájdete na adrese: <https://trade.ec.europa.eu/doclib/html/118238.htm>.

Pri pohľade do budúcnosti je povzbudivé, že niekoľko členských štátov¹² buď už preskúmalo, alebo práve skúma vzorové znenia svojich bilaterálnych investičných dohôd s cieľom nahradiť staršie bilaterálne investičné dohody novými dohodami, ktoré by mali reflektovať modernizované normy v súlade s reformovanou investičnou politikou EÚ. V tejto súvislosti kapitola III nariadenia obsahuje nielen nástroje potrebné na formálne povolenie takýchto bilaterálnych iniciatív na základe kritérií, ktoré odrážajú najnovšie normy investičnej politiky EÚ, ale umožňuje aj mechanizmy na zabezpečenie politického dialógu medzi Komisiou a členskými štátmi.

Dôležité je, že kapitolu III možno považovať za účinný nástroj, ktorým môžu členské štáty presadzovať reformovaný prístup a normy EÚ v oblasti investičnej politiky na globálnej úrovni. Členské štáty majú možnosť konať ako obhajcovia modernizovaných noriem EÚ v regiónoch, v ktorých neexistuje dohoda s Úniou. Komisia naďalej povzbudzuje členské štáty, aby modernizovali svoje staršie dohody s cieľom zabezpečiť celkový súlad s prístupom EÚ. Keďže členské štáty do svojich nových alebo zmenených bilaterálnych investičných dohôd zahŕňajú aj ustanovenia o uplatňovaní budúceho mechanizmu mnohostranného riešenia sporov pri sporoch, ktoré vzídu z týchto dohôd, uvedené dohody a aktívna podpora zo strany členských štátov v diskusiách o mnohostrannom investičnom tribunáli a odvolacom mechanizme v rámci UNCITRAL sú zároveň užitočným nástrojom, ako podporovať uplatňovanie tohto nového mnohostranného mechanizmu po tom, ako nadobudne účinnosť.

Na základe uvedeného Komisia odporúča pokračovať v uplatňovaní kapitoly III nariadenia.

¹² Napríklad Holandsko v roku 2019 prijalo nový vzor znenia bilaterálnej investičnej dohody ako základ pre opätovné prerokovanie svojich starých dohôd. Niekoľko ďalších členských štátov v súčasnosti pracuje na podobných iniciatívach.